

ВАЗОРАТИ ТАНДУРУСТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ ТОҶИКИСТОН

ба номи АБЎАЛӢ ИБНИ СИНО

**Бо қарори Шӯрои олимони Донишгоҳи
давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи
Абӯалӣ ибни Сино**

« ____ » _____ с. 20 ____ № _____

тасдиқ шудааст.

**Ректори ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино
д.и.т., профессор**

_____ **У. А. Қурбонов**

НИЗОМНОМАИ

КОДЕКСИ АХЛОҚИИ ОМУӢЗГОРИ ДДТТ БА НОМИ

АБЎАЛӢ ИБНИ СИНО

Душанбе -2013

Кодекси ахлоқи омӯзгори ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино

Пешгуфтор

Омӯзгорон дар чараёни фаъолияти худ Оинномаи донишгохро ба роҳбарии доимӣ гирифта, меъёрҳои Кодекси касбии омӯзгорро бемайлониҷро менамоянд. Мақсади кодекс муайян намудани меъёрҳои асосии муносибати омӯзгор бо донишҷӯёну волидайнӣ онҳо ва бо ҳайати профессорону омӯзгорон дар таъмини қонун ва санадҳои ҳуқуқии амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

1. Муқаррароти умумӣ

- 1.1. Сарчашмаҳои ахлоқи омӯзгор
Меъёрҳои ахлоқи омӯзгор дар асоси Сарқонуни ҚТ, Қонуни ҚТ «Дар бораи маориф», дигар ҳуҷҷатҳои ҳуқуқии мутобиқи онҳо қабулшуда, меъёрҳои ҳуқуқи байналхалқӣ, инчунин меъёрҳои ахлоқии умумибашарӣ ва анъанаҳои муассисаҳои олии таълимӣ муайян карда мешаванд.
- 1.2. Принсипҳои ахлоқи омӯзгор
Ҳангоми амалӣ намудани фаъолияти омӯзгорӣ, омӯзгор аз рӯи принсипҳои зерин амал мекунад:
 - инсондӯстӣ;
 - риояи қонун;
 - риояи қоидаҳои демократӣ дар чараёни таълим;
 - ҳақпарастӣ;
 - касбият;
 - эҳтироми ҳамдигарӣ;
 - парваридани хулку атвори хуб дар шогирдон;
 - нишон додани роҳҳои илмомӯзӣ;
 - омӯзиши сифатҳои рушди шахсият дар тарбиятгирандагон.

2. Шахсияти омӯзгор

Омӯзгор вазифадор аст, ки:

- 2.1. барои намунаи ибрат будан дар назди шогирдони худ ҳамеша кӯшиш намояд;
- 2.2. ба амалҳои муҳолифи фарҳангӣ, хилофи ахлоқӣ ва қонунӣ роҳ надиҳад. Омӯзгор бояд обрӯи худро ҳифз намояд;
- 2.3. нисбати худ серталаб бошад ва барои баланд бардоштани дониши касбӣ ва малакаи худ кӯшиш намояд;
- 2.4. доимо худро идора карда тавонад;
- 2.5. ба қоидаҳои забон, хусусан забони давлатӣ, фарҳанги суҳанронӣ риоя намояд, дар рафтору гуфтори худ набояд, ки суҳанҳои таҳқиромез, ибораҳои дуруштро истифода барад;
- 2.6. захираҳои моддӣ ва ашёву асбобҳоро эҳтиёткорона ва мақсаднок сарф намояд. Ӯ набояд, ки моликияти муассисаи олии таълимиро (бино, ашё, телефон, телефакс, компютер, дастгоҳи нусхабардорӣ, дигар

дастгоҳҳо, хизматрасониҳои почтавӣ, асбобҳо ва маводҳо), инчунин вақти кориро барои манфиатҳои шахсии худ истифода барад.

3. Муносибати омӯзгор бо донишҷӯён

Омӯзгор ӯҳдадор аст, ки

- 3.1.1. барои муносибат бо донишҷӯён муоширати хоси муносиб ба устодро ки, дар асоси эҳтироми тарафайн ба вучуд омадааст, истифода барад;
- 3.1.2. дар рафти фаъолияти худ дар ягон ҳолат шахияту номуси донишҷӯро, аз ҷумла аз рӯи аломатҳои синну солӣ, ҷинс, миллат, равияи динӣ ва дигар хусусиятҳо, паст назанад;
- 3.1.3. шахси якрӯ бошад, ба ҳамаи донишҷӯён муносибати якхела, самимона ва падарона дошта бошад;
- 3.1.4. серталабӣ нисбати донишҷӯён бояд, ки мусбӣ ва асоснок бошад;
- 3.1.5. барои кор бо донишҷӯён бояд, ки чунин усулҳои муокиратроба роҳ монад, ки он дар донишҷӯён эҳсосоти мусбӣро, чун мустақилият, худидорақунӣ, худтарбияқунӣ, хоҳиши бо дигарон ҳамкорӣ кардан ва ба дигарон ёрӣ расониданро бедор намояд;
- 3.1.6. барои дар ниҳоди донишҷӯ зиёд намудани ҳисси ҳавасмандӣ нисбати дарсазхудқунӣ, илмомӯзӣ, мустаҳкам намудани боварӣ ба қувва ва имкониятҳои шахсӣ кӯшиш намояд;
- 3.1.7. Дар ҳолати қабул намудани қарори баҳогузори, беасос, ки қобилияти илмомӯзии донишҷӯ таъсир мерасонад, иштибоҳи дарк ва саривақт ислоҳ намояд;
- 3.1.8. аз рӯи адолат ва воқеъбинона ба кори донишҷӯён баҳогузори намояд ва барои беасос баланд бардоштан ё паст кардани баҳо роҳ надихад;
- 3.1.9. ба истисноии ҳолатҳои, ки дар қонунгузори пешбинӣ шудааст, сирри ба ӯ бовар намудаи донишҷӯро ба дигарон ошкор нанамояд;
- 3.1.10. аз мақоми хидмати худ сӯистифода нақунад ва донишҷӯёнро барои кори шахсӣ ё мақсадҳои худ истифода набарад.
- 3.1.11. барои фаъолияти худ аз донишҷӯён ҳаққи подош талаб нанамояд, ба истисноии ҳолатҳои, ки қонунгузори пардохтро пешбинӣ намудааст.

3.2. Муносибати омӯзгор бо ҳайати профессорону омӯзгорон

- 3.2.1. Омӯзгорон дар фаъолияти худ ба ҳамдигар ёрӣ мерасонанд, бо хоҳишу дархости якдигар ва маъмурияти муассисаи олии таълимӣ (МОТ) арҷ мегузоранд, ки ин мушфиқ будан ба ҳамдигар, кушодчехрагӣ ва ҳисси боварии онҳоро комил месозад.
- 3.2.2. Омӯзгор ҳуқуқ надорад, ки нисбати фаъолияти ҳамкасбону ҳамкорони худ хабарҳои бардурӯғ ва беасосро паҳн намояд.

3.3. Ҳуқуқҳои омӯзгор дар назди маъмурияти МОТ

- 3.3.1. Маъмурият наметавонад, нисбати ҳаёти шахсии омӯзгор, ки ба фаъолияти касбии ӯ алоқамандӣ надорад, маълумот талаб намояд ва чамъ қунад.
- 3.3.2. Омӯзгор барои ҳавасмандқунӣ аз тарафи маъмурияти ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино ҳуқуқ дорад. Дастовардҳои инфиродии омӯзгор набояд, ки аз мадди назар берун монад.

- 3.3.3. Омӯзгор ҳуқуқ дорад, ки аз маъмурияти донишгоҳ маълумоте, ки барои фаъолият дар муассиса аҳамият дорад, ба даст орад. Маъмурият барои махфӣ нигоҳ доштани маълумоте, ки ба фаъолият ва сифати кори омӯзгор таъсир мерасонад, ҳуқуқ надорад.
- 3.3.4. Навоварӣ ва ташаббус қобили қабул аст.
- 3.3.5. Қарорҳои муҳим барои ҳайати профессорои омӯзгорони муассиса дар асоси принципҳои кушода ва иштироки ҳамагон қабул карда мешавад.
- 3.3.6. Омӯзгор бо мақсади ташаккули шахсият ва нигоҳ доштани саломатии рӯҳӣ, психологӣ ва ҷисмонии донишҷӯён, дар раванди фаъолияти таълимию тарбиявии худ бояд, ки бо психологҳо, табибон, волидайн ҳамкориҳои зич дошта бошад.

3.4. Муносибатҳои омӯзгор бо волидайн донишҷӯён

Омӯзгор вазифадор аст, ки:

- 3.4.1. бо волидайн донишҷӯён дар асоси эҳтироми ҳамдигар муносибат намояд.
- 3.4.2. дар масъалаи донишандӯзии донишҷӯён ба волидайн машварат диҳад.
- 3.4.3. нуқтаи назари донишҷӯёнро нисбати волидайн ва нуқтаи назари волидайнро нисбати фарзанди хеш махфӣ нигоҳ дорад ва ба муҳокимаи умум нагузорад.
- 3.4.4. бо таъя ба муносибат бо волидайн донишҷӯ, ба баҳогузорӣ ва дастовардҳои донишҷӯён таъсир нагузорад ва сӯистифода наамояд.

3.5. Муносибатҳои омӯзгор бо ҷамъият ва сохторҳои давлатӣ

- 3.5.1. Омӯзгор на танҳо омӯзонандаи дониш, балки ҳамчун нигоҳдоранда ва талқинкунандаи дастовардҳои фарҳангӣ, таърихӣ ва муосир, инчунин шахси поквичдон ва комилан ташаккулёфта бошад.
- 3.5.2. Омӯзгор барои гузоштани ҳиссаи худ ба ташаккули ҷомеаи шаҳрвандӣ кӯшиш намояд.

- 4.1. Ҳангоми қабул ба кор дар ДДТТ ректори донишгоҳ бояд, ки бо омӯзгор мулоқот гузаронад ва ба ӯ фаҳмонад, ки омӯзгор бояд дар асоси Кодекси омӯзгор ва масъулияти касбии худ фаъолият кунад, ҳамчунин омӯзгорро бо мӯҳтавои Кодекси омӯзгор шинос намояд.
- 4.2. Вайрон намудани талаботҳои Кодекс аз тарафи ҳайати профессорои омӯзгорони донишгоҳ ва дар ҳолати зарурат аз тарафи дигар муассисаҳои болоии ваколатдор муҳокима карда мешавад.